

การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

Evaluation of the Curriculum Development Project for Vocational Learning
Affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7

Received: November 3, 2025

Revised: February 14, 2026

Accepted: March 16, 2026

รวินท์วัฒน์ ลือยศ^{1*} เบญจพร ชนะกุล² และอนทัย ประสาน³
Ravindwat Lueyot^{1*} Benchaporn Chanakul² and Anotai Prasan³

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ตำบลท่าจี้ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
^{1, 2, 3} Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Tha Ngio, Mueang, Nakhon Si Thammarat, 80280

*Corresponding Author, E-mail: Rattikan.koy30@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษาในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 70 คน และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อครบกำหนดส่งคืนแบบสอบถามให้ติดตามทวงถามแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

Abstract

The objectives of this evaluation research were 1) to study the opinions of teachers on learning behavior, teaching and learning management, and educational institutions in the school curriculum development project, and 2) to study the opinions of learners on learning behavior, teaching and learning management, and the educational institution of the Vocational Learning Subject Group of Ratchachanukroh School in the school curriculum development project. The sample population used in this study was teachers, teachers, and teachers. The tools used were questionnaires, data collection, and a letter from Nakhon Si Thammarat Rajabhat University to ask for permission to collect information to the sample. When the deadline for returning the questionnaire is due, follow up on the questionnaire, and analyze the data including percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that 1) the level of teachers' opinions on the implementation of the school curriculum development project. Ratchachanukroh School is affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7. When considering each aspect, it was found that the learning behavior in teaching and learning management and the educational institution was at a high level. Ratchachanukroh School is affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7. When considering each aspect, it was found that the learning behavior, teaching and learning management, and educational institutions were at a high level.

Keywords: Evaluation of the Curriculum, Development Project for Vocational Learning and Vocational Learning Materials

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้ทุกคนมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน โดยยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิตให้ผู้เรียน ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ จัดการเรียนการสอนโดยจัดให้มีการเรียนรู้ ตามความสนใจของผู้เรียนให้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่ ส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน สร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียน ที่พบเจอโดยรอบ สอดแทรกในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเกิดทักษะที่ต้องการตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดให้เกิดกับผู้เรียน (National Education Act, 1999, p. 63)

สถานศึกษาต้องบริหารจัดการและให้จัดตามความเหมาะสมของผู้เรียนในแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ จัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนานคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม ทักษะชีวิต และ ความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมดำรงชีวิตอย่างมีความสุขเกิดความหวงแหนในภูมิปัญญาและร่วมพัฒนาชุมชน (Potinil, 2018, p. 8)

หลักสูตรสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ โดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน และผู้ปกครอง ครู รวมไปถึงบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ภาครัฐกิจ และภาครัฐที่มีอยู่ในชุมชนมาร่วมมือกัน กับคณะกรรมการสถานศึกษา มีการวางแผนและออกแบบหลักสูตร ที่ครอบคลุมภาระงาน การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานทุกด้านของสถานศึกษา ซึ่งเป็นมวลประสบการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษานั้น มีความแตกต่างกัน อยู่ในพื้นที่ ต่างกัน จุดเด่น ข้อจำกัดต่างกัน สถานศึกษาจึงต้องมีการดำเนินการประเมินหลักสูตร จากการนำหลักสูตร ไปใช้กับผู้เรียนของครูผู้สอน ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบนำผลการประเมิน หลักสูตรมาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (Weeracharoen, 2021, p. 17)

สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียน ประจำ เพื่อให้เด็กด้อยโอกาสทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กทั่วไป มีคุณภาพชีวิตและ ความเป็นอยู่ที่ดี ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีอาชีพเลี้ยง ตนเอง เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน ที่สอดคล้องระหว่างเนื้อหาของบทเรียน แบบฝึกหัด ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ เป็นการพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาตนเองในระดับสูง (Curriculum of Rajaprajanugroh School, 2021)

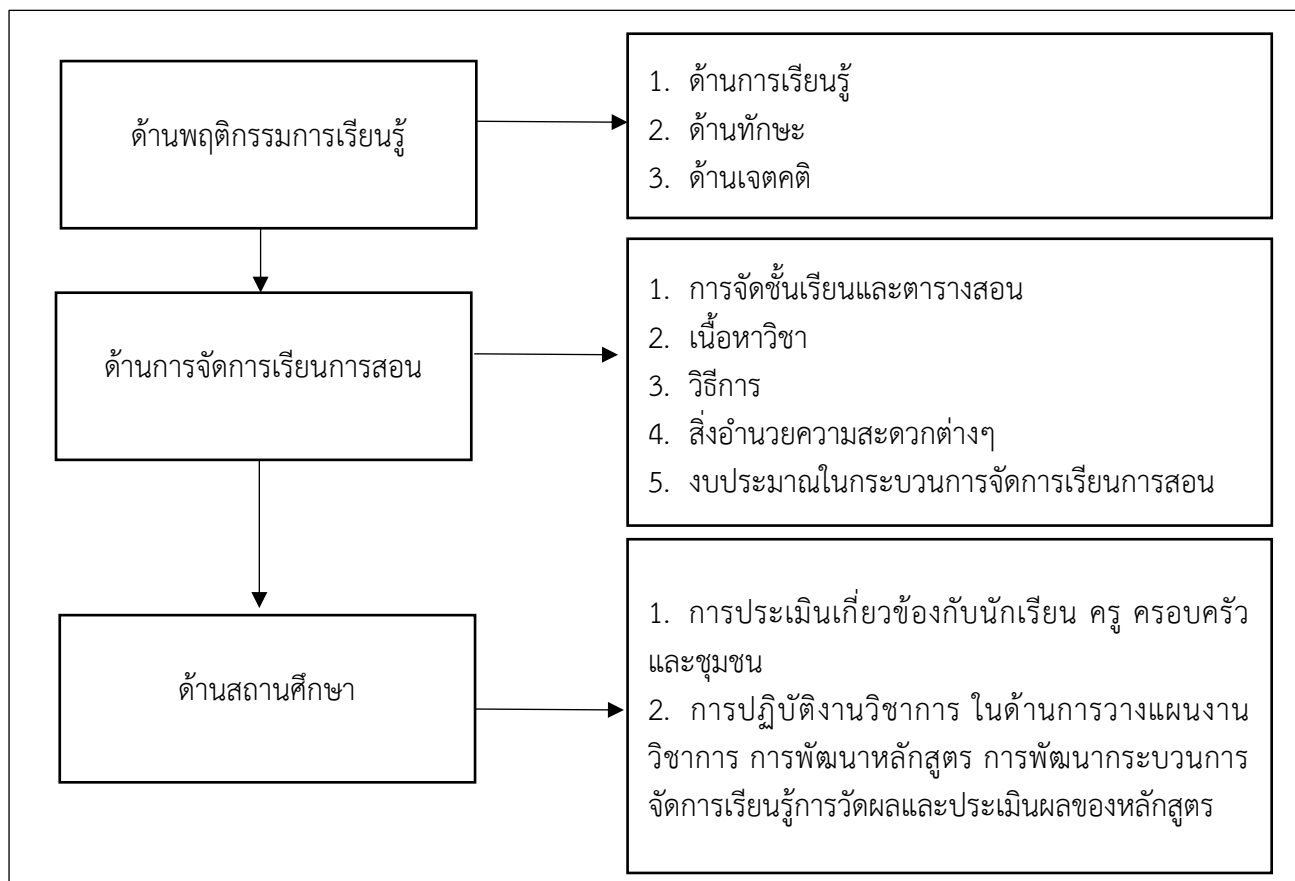
ทั้งนี้การประเมินหลักสูตรมีหลากหลายรูปแบบการประเมิน แต่ละรูปแบบจะมีรายละเอียดและ จุดเน้นของการประเมินแตกต่างกันไป ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพด้วยการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ ของโดยการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโรเบิร์ต แอมมอนด์ (Arayangkura, 2022, p. 63) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแอมมอนด์เป็นการประเมินกระบวนการโดยเสนอโครงสร้าง 3 มิติ ดังนี้ 1) มิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ 2) มิติด้านการจัดการเรียนการสอน และ 3) มิติด้านสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษาในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในโครงการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการประเมินโครงการครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ผู้รายงานใช้รูปแบบการประเมินของ โรเบิร์ต แฮมมอนด์ (Arayangkura, 2022, p. 27) ที่กล่าวว่าการประเมินเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการซึ่งการประเมิน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญ มุ่งประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษา

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : รูปแบบการประเมินของโรเบิร์ต แฮมมอนด์ (Arayangkura, 2022, p. 64)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยใช้รูปแบบ โรเบิร์ต แฮมมอนด์ เพื่อการประเมินโครงพัฒนาลัทธิฐานสถานศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษา โดยมีกระบวนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ การวิจัยนี้ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการโดยตรง ดังนี้ ครูผู้สอน จำนวน 83 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 427 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 จำนวน 70 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 จำนวน 201 คน โดยใช้ตารางเครซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 32 as cited in Srisa-ard, 2002) โดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน

การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	ตำแหน่งครู					รวม
	ครูผู้ช่วย	ครู คศ.1	ครู คศ.2	ครู คศ.3	ครูอัตราจ้าง	
ประชากร	11	18	15	21	18	83
กลุ่มตัวอย่าง	9	15	13	18	15	70

ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	รวม
ประชากร	427	427
กลุ่มตัวอย่าง	201	201

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรายงาน เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้รายงานได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามที่มีต่อด้านพฤติกรรม

ชุดที่ 2 แบบสอบถามที่มีต่อด้านการจัดการเรียนการสอน

ชุดที่ 3 แบบสอบถามที่มีต่อด้านสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดเป้าหมายสิ่งที่จะประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแหล่งข้อมูล ดังตาราง 3

ตาราง 3 รายการประเมิน เครื่องมือ และแหล่งข้อมูล ที่ใช้ในการประเมินโครงการ

รายการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
ชุดที่ 1 ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสอบถาม	ครู
ชุดที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน	แบบสอบถาม	ครู
ชุดที่ 3 ด้านสถานศึกษา	แบบสอบถาม	ครู
ชุดที่ 1 ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสอบถาม	นักเรียน
ชุดที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน	แบบสอบถาม	นักเรียน
ชุดที่ 3 ด้านสถานศึกษา	แบบสอบถาม	นักเรียน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินโครงการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

3.2 ศึกษา ทบทวน และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

3.3 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Srisa-ard, 2002, p. 65) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.4 สร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.5 นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด หาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบกับเกณฑ์ ชุดที่ 1 ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครู) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .873 ชุดที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน (สำหรับครู) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .947 ชุดที่ 3 ด้านสถานศึกษา (สำหรับครู) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .918 ชุดที่ 1 ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .961 ชุดที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน (สำหรับนักเรียน) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .926 ชุดที่ 3 ด้านสถานศึกษา (สำหรับนักเรียน) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .948 ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ ดังนี้ คือผู้บริหารสถานศึกษา และมีประสบการณ์ทางด้านการบริหาร 5 ปีขึ้นไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้แก่ ครู นักเรียน ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และให้ส่งแบบสอบถามคืนตามที่กำหนด

4.3 เมื่อครบกำหนดส่งคืนแบบสอบถาม ให้ติดตามทวงถามแบบสอบถามชุดที่ไม่ได้รับกลับคืนไปยังกลุ่มตัวอย่าง

4.4 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ดังนี้

4.1 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากครู จำนวน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากนักเรียน จำนวน 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รายงานนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับที่ได้รับคืน

5.2 หาค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลจากแบบสอบถาม

5.3 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 - 3 เป็นรายชื่อและรายด้าน หาค่าเฉลี่ย แปลความหมายข้อมูลเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยดังตาราง 4

ตาราง 4 รายชื่อและรายด้าน หาค่าเฉลี่ย แปลความหมายข้อมูลเทียบกับเกณฑ์ ที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น / ระดับพฤติกรรม
4.51-5.00	ระดับมากที่สุด
3.51-4.50	ระดับมาก
2.51-3.50	ระดับปานกลาง
1.51-2.50	ระดับน้อย
1.00-1.50	ระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การวิจัย ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

6.2.2 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

6.2.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยการหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน รายข้อ และโดยรวมทุกด้าน

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านครู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยการหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านรายข้อ และ โดยรวมทุกด้าน

ที่	การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (สำหรับครู)	($\bar{x}$)	SD	ระดับ
1.	ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้	3.88	0.93	มาก
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.82	0.84	มาก
3.	ด้านสถานศึกษา	3.87	0.84	มาก
รวมเฉลี่ย		3.86	0.84	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{x}=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านทักษะ ด้านเจตคติ ตามลำดับ รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษา ($\bar{x}=3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการในด้านการวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การประเมินเกี่ยวข้องกับนักเรียน ครู ครอบครัวและชุมชน และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดชั้นเรียนและตารางสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เนื้อหาวิชา และงบประมาณในกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยการหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน รายข้อ และโดยรวมทุกด้าน

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยการหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านรายข้อ และ โดยรวมทุกด้าน

ที่	การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (สำหรับผู้เรียน)	($\bar{x}$)	SD	ระดับ
1.	ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้	3.78	0.92	มาก
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.81	0.90	มาก
3.	ด้านสถานศึกษา	3.85	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย		3.81	0.87	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{x}=3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการ ในด้านการวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การประเมินเกี่ยวข้องกับนักเรียน ครู ครอบครัวและชุมชน รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดชั้นเรียนและตารางสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เนื้อหาวิชา และงบประมาณในกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x}=3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านทักษะ ด้านเจตคติ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 อภิปรายผลดังนี้

1. การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 สำหรับครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผลการประเมินโครงการสะท้อนถึงความสำเร็จในการวางรากฐานระบบบริหารจัดการที่เข้มแข็ง โดยมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงทั้งวัตถุประสงค์ งบประมาณ และทรัพยากรเข้าด้วยกัน อย่างชัดเจน กระบวนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ระเบียบแบบแผนช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมาย และเอื้อให้ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้การงานอาชีพพร้อมต่อการนำไปใช้งานจริง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับของ Arayangkura (2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้านครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 พุทธศักราช 2020 โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโรเบิร์ต แสมมอนด์ (Arayangkura, 2022, p. 27) ที่ผลการวิจัยพบว่า การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้านครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนสาธิตระดับ

มัธยมศึกษาปีที่ 6 พุทธศักราช 2020 โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ Hammond โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunman (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้านครูผู้สอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษา โรงเรียนสุเหร่าลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสุเหร่าลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sompong (2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืน โรงเรียนบ้านหนองบัวสวดโพคม อำเภอฟิบูล จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลโครงการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืน โรงเรียนบ้านหนองบัวสวดโพคม อำเภอฟิบูล จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การประเมินโครงพัฒนหลักสูตรสถานศึกษาด้านผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 สำหรับผู้เรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการ เรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข โดยนำสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของสังคม ชุมชน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับของ Arayangkura (2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับผังกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับผังกราฟิกโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunman (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้านผู้เรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสุเหร่าลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้านผู้เรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้ศึกษาวิจัยเรื่องและ สอดคล้องกับงานวิจัย Intanachitjuy (2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางด้านผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางด้านผู้เรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรจัดการตัดสินใจตัดสินเกรดเฉลี่ยมากกว่าการพัฒนาทักษะชีวิต สถานศึกษาควรเปลี่ยนมาใช้การวัดผลที่ครอบคลุมทั้งวิชาการ ปฏิบัติ และคุณธรรมอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การตรวจสอบพื้นฐานก่อนเรียน การกระตุ้นพัฒนาการระหว่างเรียน ไปจนถึงการสรุปผลหลังเรียน เพื่อให้เห็นภาพรวมของเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับความถนัดและเป้าหมายที่แตกต่างกันของผู้เรียน

1.2 สถานศึกษาควรวางแผนประเมินโครงการที่เน้นวิธีการสอนอันหลากหลาย พร้อมตรวจสอบการใช้สื่อการเรียนรู้ที่อ้างอิงจากงานวิจัยและตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นระบบและตรวจสอบผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน

1.3 สถานศึกษาควรมีการประเมินโครงการจัด การติดตามผลว่าสถานศึกษาได้สร้างความเข้าใจในตัวหลักสูตรกลุ่มสาระการงานอาชีพแก่บุคลากรได้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการประเมินกระบวนการส่งเสริมความรู้ในรูปแบบอื่น เพื่อยืนยันว่าบุคลากรได้รับการสนับสนุนอย่างทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อยืนยันให้การพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนเป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สถานศึกษาควรมีการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบ โรเบิร์ต แฮมมอนด์มีลำดับขั้นตอนเริ่มจากทักษะพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติที่ซับซ้อน เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงได้อย่างเป็นระบบและตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.2 สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรให้มีความชัดเจนเป็นระบบ และอิงตามหลักวิชาการที่สามารถตรวจสอบได้ ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษาอื่นสามารถนำผลการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

2.3 สถานศึกษาควรมีการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการดำเนินการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่นำมาใช้จนถึงการจัดการเรียนการสอน

องค์ความรู้ใหม่หรือข้อค้นพบใหม่

องค์ความรู้ใหม่หรือข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของบทความวิจัยนี้ สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โครงการวิจัยนี้มุ่งพัฒนาและทดสอบกระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของโครงการอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดแนวทางการเก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูลอย่างมีขั้นตอนและเป็นระเบียบ เพื่อใช้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ช่วยให้การกำหนดและติดตามงานเป็นไปอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

2. หลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็น หลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จ ในการ เรียนรู้ด้วยตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคมอย่างมีความสุข

3. การประเมินหลักสูตร ข้อค้นพบนี้เป็นการยืนยันความเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะอาชีพ และมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งประเมินได้จากความคิดเห็นของครูผู้สอน และนักเรียน ในโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโรเบิร์ต แฮมมอนด์ (Robert Hammond) เป็นแนวทาง ในการประเมินหลักสูตร สามารถแบ่งตามมิติ ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรม 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านการเรียนรู้ พฤติกรรมด้านทักษะ และพฤติกรรมด้านเจตคติ โดยเริ่มด้วยการประเมินหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูล เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ระบบการจัดการเรียนการสอนโดยเริ่มตั้งแต่การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา และงบประมาณใน กระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.3 ด้านสถานศึกษา หมายถึง สิ่งที่ต้องคำนึงในการประเมินเกี่ยวข้องกับนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัวและชุมชน และการปฏิบัติงานวิชาการ ในด้านการวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตร

4. การใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ข้อค้นพบที่สำคัญที่สุด คือ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย ครู นักเรียน ที่มีความคิดเห็นต่อการนำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ไปในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสถานศึกษา

References

- Bunman, B. (2018). *An Evaluation of School-based Curriculum of Mathematics in Primary Level at Suraoladprow School in Bangkok* [Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University]. STOUIR at Sukhothai Thammathirat Open University. <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/8869> (in Thai)
- Curriculum of Rajaprajanugroh School. (2021). *Methodology of Evaluation: The Science of Value*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Intanachitjuy, A. (2019). *The Evaluation of Curriculum Management of Institute of Vocational Education Central Region* [Doctoral dissertation, Silpakorn University]. DSpace at Silpakorn University. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/2601> (in Thai)
- Sompong, N. (2022). Evaluation of the Project to Promote and Develop Learning Center According to the Sufficiency Economy Philosophy for Sustainability, Bannongbuasaadpokom School, Phibun Rak District, Udon Thani Province. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 2(5), 397–414. <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.103> (in Thai)
- National Education Act, B.E. (1999). *Project Development Planning and Evaluation*. Bangkok: Office of the Research Fund (SRF). (in Thai)
- Potinil, J. (2018). *The Development of Performance Appraisal System of Inservice Teachers in Chonburi Primary Educational Service Area Office 1* [Master's thesis, Burapha University]. DSpace Repository. <https://buuir.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/7393> (in Thai)
- Srisa-ard, B. (2002). *Preliminary research* (7 th ed.). Suri Wittayasri. (in Thai)
- Arayangkura, T. (2022). *The Development of English Reading Comprehension and Critical Thinking Abilities of Grade 9 Students Using KWL Plus Technique with Graphic Organizers* [Unpublished Master's thesis]. Khon Kaen University. (in Thai)
- Weeracharoen, A. (2021). *Development of a management model for excellence to develop learning potential of students of Bodindecha (Sing Singhaseni) 2 School the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2. The Secondary Education Service Area Office Bangkok 2. Bodindecha (Sing Singhaseni) 2: Ministry of Education*. https://research.otepec.go.th/v_paper_journal_view.php?editid1=466 (in Thai)